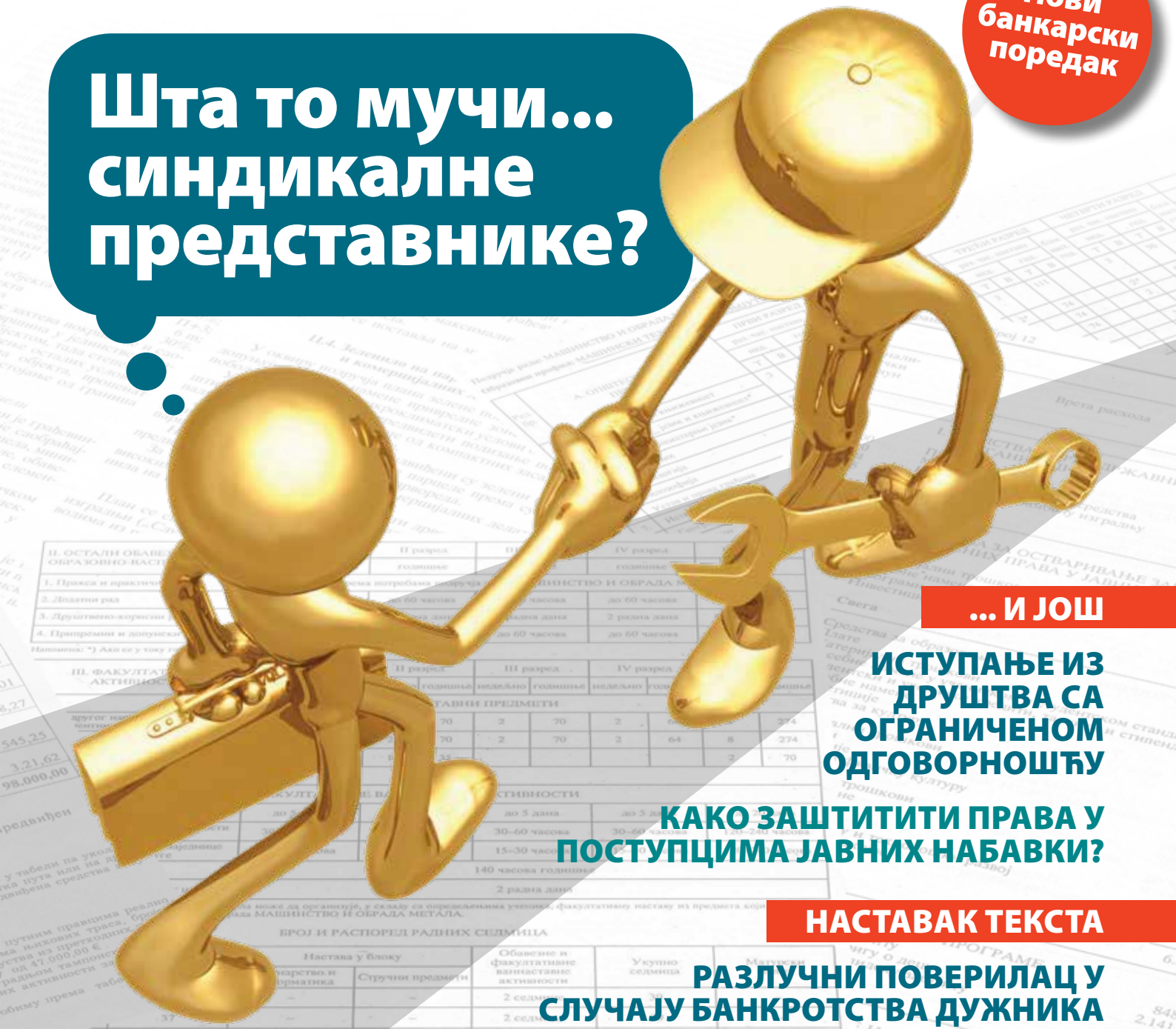
LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 29 ● фебруар 2015. ● www.legeartis.rs

Нови банкарски поредак

Шта то мучи... синдикалне представнике?

... И ЈОШ

ИСТУПАЊЕ ИЗ ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ

КАКО ЗАШТИТИТИ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА ЈАВНИХ НАБАВКИ?

НАСТАВАК ТЕКСТА

РАЗЛУЧНИ ПОВЕРИЛАЦ У СЛУЧАЈУ БАНКРОТСТВА ДУЖНИКА

Рачуноводство и ревизија
МСФИ за мала и средња предузећа

Порези и акцизе
Пореска контрола и застарелост у пореском праву

Образовање
Шта то мучи... ученике и запослене у основној и средњој школи?

Буџети и јавне набавке
Финансијско управљање и контрола

ИНВЕСТИРАЈТЕ У ВАШЕ ПОСЛОВАЊЕ!

Претплатом на Инг-Про Јавне набавке све врсте јавних набавки које су значајне за ваше пословање, а објављене су на Порталу јавних набавки, можете добијати на вашу е-пошту путем мејл сервиса.

Уз велики број различитих претрага, лако ћете пронаћи оно што вас интересује, уштедети време и новац, повећати продуктивност.

Весна Николић, адвокат с дугогодишњим искуством у државној управи, експерт Делегације ЕК у Србији за област дискриминације

Од репрезентативних синдиката зависи да ли ће нерепрезентативним синдикатима бити одобрено плаћено одсуство! Ово је новитет у закону, јер су раније нерепрезентативни синдикати имали исти број плаћених сати као и репрезентативни.

Никола М. Јовановић, дипл. правник, специјалиста за област пореског саветовања

Право на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити.

Милош Кузман, адвокат

У првим финансијским извештајима који се подносе у складу са МСФИ за МСП мора бити јасно и недвосмислено саопштено да је финансијски извештај усаглашен са МСФИ за МСП.

Драгана Станковић-Николић, дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

Уколико је предмет јавне набавке обликован по партијама, након отварања понуда може се оспоравати одлука наручиоца само у оном делу који се односи на партију за коју је поднета понуда.

Биљана Антић, просветни инспектор

Оцена коју ученик основне и средње музичке школе добије на годишњем испиту, само је једна од оцена на основу које се ученику утврђује закључна оцена за успех из предмета.

Зорица Ловрић, дипл. ек. с вишегодишњим радним искуством у државној управи, банкарству и привреди

Интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата све мере за контролисање свих државних/јавних прихода и расхода, имовине и обавеза.

Катарина Стаменковић, дипл. правник с вишегодишњим искуством у материји привредног права

Може се поставити питање да ли је оваквим становиштем Министарство неправедно отежало излаз савесним члановима друштва у ситуацији када их игнорише скупштина, коју најчешће чини други преостали члан друштва.

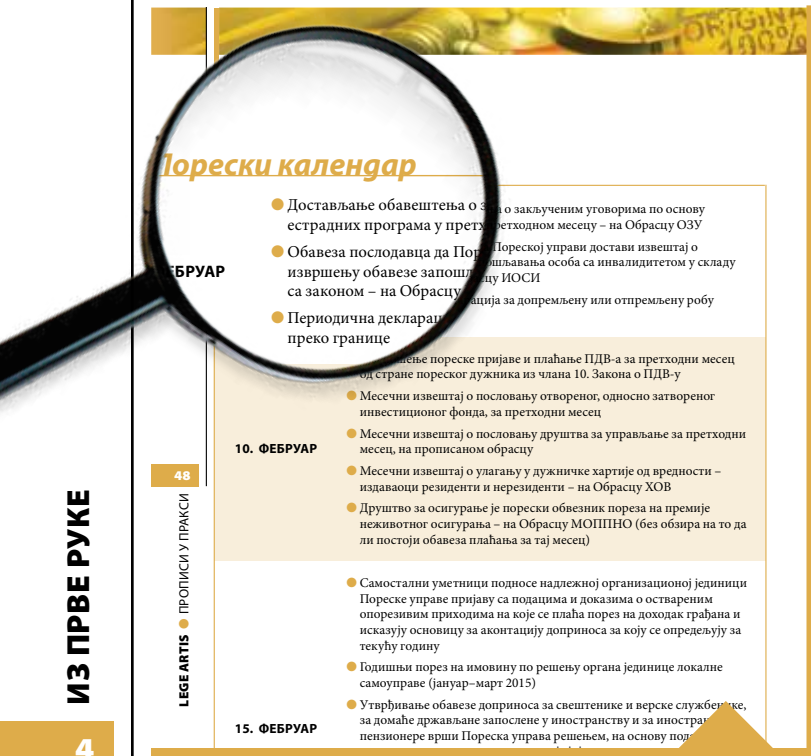
Дејан Гавриловић, председник Удружења банкарских клијената „Ефектива"

У Србији се у овом тренутку води преко 1.000 појединачних спорова чији је основ повећавање камате у складу с променама пословне политике банке. До сада је донето пет правноснажних пресуда у корист клијената, чиме је судска пракса устаљена.

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ ПРАВНИ АКТИ

Порески календар

ФЕБРУАР

- Достављање обавештења о з[illegible] закљученим уговорима по основу естрадних програма у претх[illegible]претходном месецу – на Обрасцу ОЗУ
- Обавеза послодавца да Пор[illegible] Пореској управи достави извештај о извршењу обавезе запошљ[illegible]ања особа са инвалидитетом у складу са законом – на Обрасцу [illegible]ација за допремљену или отпремљену робу
- Периодична декларац[illegible] преко границе

10. ФЕБРУАР

- [illegible]ење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ-у
- Месечни извештај о пословању отвореног, односно затвореног инвестиционог фонда, за претходни месец
- Месечни извештај о пословању друштва за управљање за претходни месец, на прописаном обрасцу
- Месечни извештај о улагању у дужничке хартије од вредности – издаваоци резиденти и нерезиденти – на Обрасцу ХОВ
- Друштво за осигурање је порески обвезник пореза на премије неживотног осигурања – на Обрасцу МОППНО (без обзира на то да ли постоји обавеза плаћања за тај месец)

15. ФЕБРУАР

- Самостални уметници подносе надлежној организационој јединици Пореске управе пријаву са подацима и доказима о оствареним опорезивим приходима на које се плаћа порез на доходак грађана и исказују основицу за аконтацију доприноса за коју се опредељују за текућу годину
- Годишњи порез на имовину по решењу органа јединице локалне самоуправе (јануар–март 2015)
- Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службе[illegible]ке, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностр[illegible] пензионере врши Пореска управа решењем, на основу пол[illegible]

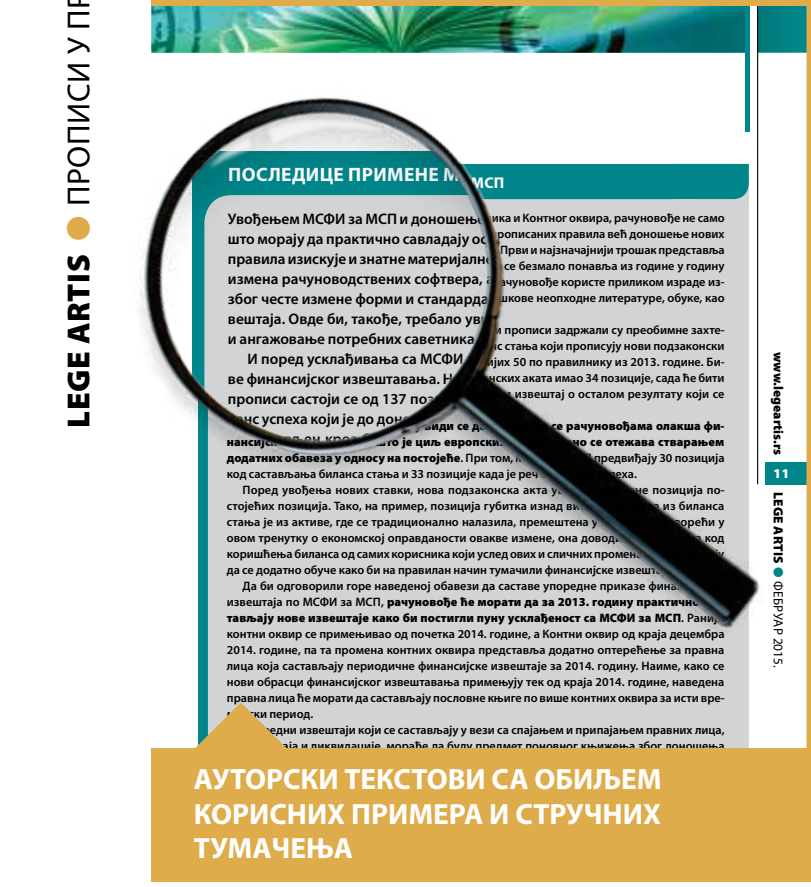
[illegible]одаци од зн[illegible]а за рад [illegible]пословних суб[illegible]та

Износи личних примања запослени[illegible]

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО[illegible]	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење [illegible]одишњег одмора	Исплата по ов[illegible]еној обавезна, у [illegible] уговором општим ак[illegible] (члан 118. о раду [illegible] тач. 6[illegible]у, исплаћује [illegible] 2 просечне [illegible]рбији према последњем о[illegible]м податку републичког о[illegible]лежног за статистику (**68.7[illegible]7.478**)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр[illegible] одласка [illegible]		Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**68.739 × 2 = 137.478** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **18.060** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн[illegible] јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних [illegible]рошкова превоза, а [illegible]ише до **3.612** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	[illegible] се све пореске [illegible]ао на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопо[illegible] до **2.168** [illegible] по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до износа

КАЛЕНДАРИ...
- **ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА**
- **ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА**
- **ДОГАЂАЈА**

ПОСЛЕДИЦЕ ПРИМЕНЕ М[illegible]СП

Увођењем МСФИ за МСП и доношењ[illegible]ика и Контног оквира, рачуновође не само што морају да практично савладају ос[illegible] прописаних правила већ доношење нових правила изискује и знатне материјалн[illegible] се безмало понавља из године у годину измена рачуноводствених софтвера, [illegible]рачуновође користе приликом израде из-због чесге измене форми и стандарда[illegible]ковое неопходне литературе, обуке, као вештаја. Овде би, такође, требало ув[illegible] прописи садржали су преобимне захте-и ангажовање потребних саветника[illegible]

И поред усклађивања са МСФИ [illegible]ијих 50 по правилнику из 2013. године. Би-ве финансијског извештавања. H[illegible]ских аката имао 34 позиције, сада ће бити прописи састоји се од 137 по[illegible] извештај о осталом резултату који се [illegible]нс успеха који је до дон[illegible]види се д[illegible]се рачуновођама олакша фи-нансијск[illegible]ог кр[illegible]ило је циљ европски[illegible]но се отежава стварањем додатних обавеза у односу на постојеће. При том, [illegible] предвиђају 30 позиција код састављања биланса стања и 33 позиције када је реч [illegible]ха.

Поред увођења нових ставки, нова подзаконска акта у[illegible]не позиција по-стојећих позиција. Тако, на пример, позиција губитка изнад ви[illegible] из биланса стања је из активе, где се традиционално налазила, премештена у [illegible]ворени у овом тренутку о економској оправданости овакве измене, она доводи[illegible] код коришћења биланса од самих корисника који услед ових и сличних промен[illegible] да се додатно обуче како би на правилан начин тумачили финансијске извешт[illegible]

Да би одговорили горе наведеној обавези да саставе упоредне приказе фина[illegible] извештаја по МСФИ за МСП, рачуновође ће морати да за 2013. годину практичн[illegible] тављају нове извештаје како би постигли пуну усклађеност са МСФИ за МСП. Рани[illegible] контни оквир се примењивао од почетка 2014. године, а Контни оквир од краја децембра 2014. године, па та промена контних оквира представља додатно оптерећење за правна лица која састављају периодичне финансијске извештаје за 2014. годину. Наиме, како се нови обрасци финансијског извештавања примењују тек од краја 2014. године, наведена правна лица ће морати да састављају пословне књиге по више контних оквира за исти вре-[illegible]ки период.

[illegible]едни извештаји који се састављају у вези са спајањем и припајањем правних лица, [illegible]аја и ликвидације, морају да буду предмет пуноважног књижења због доношења

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

ДЕЈАН ГАВРИЛОВИЋ
председни[illegible] банкарских клијената „Ефектива"
[illegible]ansije.platni.promet@legeartis.rs

основама. Банке „повлаче ручну" и крење реверзибилни процес. Лагано крење пад стандарда, долази до смањења личних прихода, фирме бележе мање профите или улазе у губитке, а самим тим **све је мање клијената који могу поднети терет високих камата**.

Поједине банке доносе одлуку – **нека терет кризе плате постојећи клијенти**! Тада долази до **активирања клаузула које су банке уговарале годинама уназад**, помало пророчки гледајући у будућност, или по принципу „за не дај боже". Те клаузуле су осмишљене на такав начин **да омогуће банци да у погодном тренутку могу да промене услове отплате постојећег кредита**, најчешће повећавањем уговорене камате. У време експанзије кредита, банкари су, оним малобројним клијентима који су уопште прочитали цео уговор до краја, саопштавали да је реч о клаузули која ће бити активирана само у случају „нуклеарне катастрофе".

Дакле, најчешћа формулација тог типа гласи: „клијент је сагласан да банка може изменити каматну стопу у складу с [illegible]тренутк[illegible]ижа камата на тржи[illegible] неисплати[illegible] вероватно виша буду[illegible]са станова-банка дампи[illegible]. Ипак, чи велики број[illegible] кредита и „закључ[illegible]дала-својим уговорима кл[illegible] о могућности повећавањ[illegible] мате у складу с промена[illegible] пословне политике. И само т[illegible] кон неколико месеци успеш[illegible] спроведене акције пласир[illegible] таквих кредита, органи[illegible] ке доносе одлуку о про[illegible] пословне политике, одно[illegible] повећавању камате на [illegible] те у отплати, са 3,9% н[illegible] У пракси се често де[illegible] да клијент чак ни прву[illegible] плати по уговореној[illegible] већ по тој увећаној[illegible] гађало да одлука о по[illegible] камате буде донета [illegible]лико дана након по[illegible] уговора.

Повећавање [illegible]ајчешће **није било [illegible]ено потписивањем [illegible]вог анекса уговора [illegible]клијент о томе са[illegible]ијао обавештење** у виду писма упућеног на кућну адресу. Честа је била и одредба по којој се од клијента тражило да у случају да није сагласан с повећањем камате, о томе писаним путем да у року од 15 дана подигн[illegible] кредит у некој другој бан[illegible] како би постојећу напус[illegible] због повећавања цене кр[illegible] На то све треба додати [illegible]плате, стојећој банци м[illegible]шао кроз [illegible] одобрења кре-[illegible]ја подразумева и нове [illegible]ошкове, па је велики број ко-[illegible]сника већ на самом почетку [illegible] такве замисли и одустајао. [illegible]ве то делује **као унапред и [illegible]ако добро осмишљена стра-тегија банака**.

Први овакви потези банака крећу још 2006. године када су две банке, правдајући се некак-вим повећавањем трошкова од стране Народне банке Србије (НБС), подигле камате на кредите у отплати. НБС брзо реагује, па тадашњи гувернер Радован Јелашић упозорава банке и прети им подношењем кривичних пријава. **Банке упозорење схватају озбиљно и камате убрзо враћају на почетни ниво**.

Уследио је период затишја, а онда опет долази до „промена пословних политика банака". У периоду 2008–2009. године **неколико банака повећава камате на кредите у отплати, али овога пута изостаје**

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085

Година III, број 29
ФЕБРУАР 2015.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
Биљана Антић
Весна Николић
Гордана Ајншпилер-Поповић
Дејан Гавриловић
Драгана Станковић-Николић
Зорица Ловрић
Катарина Стаменковић
Милош Кузман
Никола М. Јовановић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Систем јавних набавки одувек изазива велику пажњу наших читалаца, тако да се готово у сваком броју, било кроз текстове наших аутора, било кроз одговоре на питања наших претплатника, изнова окрећемо овој теми. Слично је и у овом броју, у којем говоримо о начину заштите права у поступцима јавних набавки (стр. 26).

Протекли период обележило је поновно јачање швајцарске валуте, а самим тим у жижу интересовања опет су доспели кредити индексирани у швајцарским францима. Свеобухватно решење овог проблема чини се да не постоји, а искуства земаља у окружењу прилично су различита. О овој теми писали смо више пута, али у овом издању посебно говоримо о успостављању новог банкарског поретка који подразумева све уређеније банкарско тржиште у Србији у којем би се понашање банака довело у законске оквире (стр. 20).

У фебруарском броју биће речи и о иступању из друштва са ограниченом одговорношћу, о примени Међународних стандарда финансијског извештавања за мала и средња предузећа, о финансијском управљању и контроли, али и о пореској контроли и застарелости у пореском праву.

Теме популарног серијала текстова *Шта то мучи...* јесу најчешће дилеме ученика и запослених у основној и средњој школи, као и недоумице синдикалних представника.

Искључиво на нашем сајту www.legeartis.rs можете читати о ризицима предузетништва, изменама пореских закона и о кривичном делу угрожавања сигурности из члана 138. ст. 1. и 2. Кривичног законика у судској пракси.

Увек на извору корисних савета и правих информација, само уз LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

8 Примена Међународних стандарда финансијског извештавања за мала и средња предузећа у контексту израде финансијских извештаја за 2014. годину

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

14 *Шта то мучи...* синдикалне представнике?

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

20 Нови банкарски поредак

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

26 Како заштитити права у поступцима јавних набавки?

34 Финансијско управљање и контрола

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

40 Пореска контрола и застарелост у пореском праву

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

50 Разлучни поверилац у случају банкротства дужника – други део

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

60 Иступање из друштва са ограниченом одговорношћу

ОБРАЗОВАЊЕ

66 *Шта то мучи...* ученике и запослене у основној и средњој школи?

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

76 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

78 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни правни акти

82 Одлука о покретању поступка процене ризика на радном месту и радној околини

84 Предлог за извршење на основу извршне исправе – извода из регистра финансијског лизинга

87 Правилник о садржини и начину подношења захтева извршног повериоца Комори извршитеља за одређивање надлежног извршитеља, садржини одговора Коморе извршитеља и начину достављања одговора Коморе извршитеља извршном повериоцу

90 Уговор о закупу пословних просторија (на неодређено време)

94 Уговор о куповини на пробу

96 Решење о неплаћеном одсуству

98 Захтев за паушално опорезивање

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...

4 Из прве руке

5 Уводна реч

47 Календар важења правних аката

48 Порески календар

81 Календар догађаја...

Примена Међународних стандарда финансијског извештавања за мала и средња предузећа у контексту израде финансијских извештаја за 2014. годину

Иако су Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња предузећа сами по себи прилично детаљни, они би требало да доведу до једноставнијег процеса самог извештавања. Нажалост, у Републици Србији то се није догодило, па је поступак финансијског извештавања не само сложенији него раније, већ је и неусклађен са стандардима Европске уније

Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) 9. јула 2013. године објавио је Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња предузећа (у даљем тексту: МСФИ за МСП). Мала и средња предузећа чине највећи број предузећа у Републици Србији, па је стога знатан број правних лица заинтересован за новине у овој области.

Република Србија је крајем 2013. године усвојила наведене стандарде, али је њихову примену одложила за састављање завршних финансијских извештаја за 2014. годину. Примена ових стандарда прописана је Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС", бр. 62/13, у даљем тексту: ЗОР), у којем се каже да се **наведени стандарди обавезно примењују на вредновање, презентацију и објављивање позиција у финансијским извештајима малих правних лица**, уз добровољну опциону примену за остала правна лица и предузетнике (у даљем тексту: обвезник).

Како се завршни финансијски извештаји за 2014. предају 2015. године, то је време да се обвезници састављања ових извештаја упознају са својим обавезама и благовремено припреме за њихову примену.

Уместо да примењују МСФИ за МСП, средња правна лица могу одлучити да примењују Међународне финансијске стандарде извештавања који нису МСФИ за МСП у смислу ЗОР-а, и те су стандарде дужна да континуирано примењују уколико се за њих определе, осим у случају да постану мала правна лица у смислу ЗОР-а. С друге стране, микро и друга правна лица која нису средња и мала правна лица, могу самостално одлучити да примењују МСФИ за МСП, у ком случају су дужна да их континуирано примењују. **Изузетно од опште обавезе** примене МСФИ за МСП, од 31. децембра 2014. године, правна лица која су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС", бр. 46/06, 111/09 и 99/11 – др. закон) примењивала Правилник о начину признавања

друштва, задруге и предузетнике, контни оквир за друга правна лица, који је у два наврата био предмет промена у 2014. години, за друштва за осигурање, за банке и друге финансијске институције, за даваоце финансијског лизинга, за добровољне пензијске фондове, за друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, за берзе, за брокерско-дилерска друштва, за инвестиционе фондове, за друштва која послују у јавном сектору, као и за Народну банку Србије. Иако се већина ових контних оквира односи на посебне институције, њихов број је преобиман и непримерен малом тржишту какво је српско. Због великог броја трошкова које сносе, посебно су мала и средња правна лица погођена овим честим изменама.

С друге стране, микро правна лица имају право избора примене МСФИ за МСП, те како смо већ навели обавезне примене МСФИ за МСП у случају избора примене тих стандарда, док су у случају неизбора вођења књига по МСФИ за МСП микро правна лица дужна да књиге воде по Правилнику за микро и друга правна лица.

Мала правна лица једина морају обавезно да примењују МСФИ за МСП. Средња правна лица могу бирати између примене МСФИ за МСП и Међународних финансијских стандарда извештавања који нису МСФИ за МСП у смислу ЗОР-а, али уколико се определе за МСФИ за МСП морају их континуирано примењивати. Велика правна лица примењују Међународне финансијске стандарде извештавања који нису МСФИ за МСП у смислу ЗОП-а, док остала правна лица имају могућност избора између МСФИ за МСП и Правилника за микро и друга правна лица.

По статистичком приказу Агенције за привредне регистре Републике Србије, обавезна примена Међународних финансијских стандарда извештавања који нису МСФИ за МСП у смислу ЗОП-а примењује се код 0,15% ентитета који су субјекти финансијског извештавања, 2,93% ентитета обавезно примењују МСФИ за МСП, док остатак привредних друштава обавезно примењује Правилник за микро и друга правна лица. Иако статистика говори да не тако велики број правних лица мора да се прилагоди новим стандардима и на основу њих саставља финансијске извештаје, та група правних лица не сме бити дискриминисана тако што ће бити принуђена да троши знатно више времена и новца на прилагођавање новим рачуноводственим политикама.

Уместо закључка

Начелан приказ примене МСФИ за МСП даје само основне смернице рачуноводствима у његовој примени, док би детаљи који се односе на посебне позиције могли бити предмет посебне анализе, па стога нису обухваћени овим текстом. Осим тога, у овом тексту су дата одређења објашњења начина примене самих стандарда и препоруке на који начин се обавезе из самих стандарда могу испунити.

Иако је МСФИ за МСП поставио доста детаљне стандарде финансијског извештавања, они би у пракси требало да доведу до једноставнијег процеса самог извештавања. Нажалост, у Републици Србији то се није и догодило, па се на основу изложених чињеница може закључити да је поступак финансијског извештавања не само још сложенији него што је раније био већ је и неусклађен са стандардима Европске уније који прокламују једноставност поступка састављања финансијских извештаја. И што је још и битније – ни састављачи, а ни корисници финансијског извештавања нису припремљени за њихову примену.

Шта то мучи... синдикалне представнике?

Синдикати, као важан социјални партнер државе и послодаваца, имају разноврсну улогу, која се огледа како у борби за боље услове рада и зараду запослених, тако и у обезбеђењу социјалне правде у друштву. О значају социјалног дијалога, правима и обавезама синдикалних представника, послодавца, предмету и примени колективних уговора, као и о другим питањима важним за синдикално организовање, као основног људског права, прочитаћете у тексту који следи

#1 Какав је значај социјалног дијалога у Републици Србији?

За побољшање социјално-економског положаја запослених, значајно је развијати и унапређивати социјални дијалог, јер од заједничког деловања државе, послодаваца и синдиката у демократском духу, зависи и радноправни положај запослених.

Синдикати су важни социјални партнери државе и послодаваца у сфери разговора о правима радника. Улога синдиката је разноврсна и огледа се како у борби за боље услове рада и зараде, тако и у обезбеђењу социјалне правде у друштву и економској политици. Мишљење синдиката важно је чути код послодавца, али и у целом друштву када је реч о важним питањима од значаја за радно-активно становништво. То је смисао социјалног дијалога који, поред осталог, доприноси и обезбеђењу социјалног мира.

Синдикално организовање је основно људско право, гарантовано у скоро свим уставима света и у великом броју међународних докумената о људским правима. Значај синдиката огледа се и у старању о примени радног законодавства, изједначавању услова рада, безбедним и здравим условима на раду и, све уочљивије, у борби против дискриминације.

#2 Како се приступа синдикату запослених?

Закон о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) запосленима јемчи слободу синдикалног организовања и деловања без одобрења, а уз обавезу уписа у регистар. Запослени постаје члан синдиката потписивањем приступнице. Обавеза послодавца је да на име синдикалне чланарине синдикалном представнику одбије износ од зараде и тај износ уплати на рачун синдиката. Основ за овакво поступање јесте писмена изјава запосленог.

#3 Која права и дужности има синдикат у односу на послодавца?

Синдикат је у обавези да послодавцу достави акт о упису у регистар синдиката и одлуку о избору председника и чланова органа синдиката, у року од 8 дана од дана достављања акта о упису синдиката у регистар, односно од дана избора органа синдиката. На другој страни, послодавац је дужан да обавести синдикат о радно-социјалним и економским питањима која су од значаја за радноправни положај запослених. Осим тога, послодавац је у обавези да синдикату који окупља запослене код послодавца обезбеди технички-просторне услове за његов рад. Испуњењем ове обавезе послодавац постаје озбиљан и заинтересован партнер за развој социјалног дијалога, што би требало да буде и подстицај за лакше и ефикасно обављање синдикалних активности.

Колективни уговор може да се закључи као општи, посебан и код послодавца.

преговоре, чије чланове предлажу и одређују синдикати, односно удружења послодаваца сразмерно броју чланова.

Колективни уговор се закључује како би се у доброј вери, сагласношћу заинтересованих страна постигао договор око важних радноправних и социјално-економских питања за запослене.

Учесници у закључивању колективног уговора у обавези су да преговарају у законом прописаном року. Уколико у року од 45 дана од дана започињања преговора не дође до закључивања посебног колективног уговора, учесници могу да образују арбитражу ради решавања спорних питања.

#13 Како се примењује колективни уговор?

Општи и посебни колективни уговор непосредно се примењују и обавезују све послодавце који су у време закључења колективног уговора чланови удружења послодаваца – учесника колективног уговора. Обавезује и оне послодавце који су накнадно постали чланови удружења послодаваца, од дана приступања удружењу послодаваца. Колективни уговор обавезује послодавце 6 месеци након иступања учесника колективног уговора.

Уводи се и могућност да послодавци који нису учествовали у закључивању колективног уговора, уколико за то имају интерес, могу да приступе колективном уговору који су закључили други послодавци или удружења послодаваца. У тој ситуацији, послодавац може да на основу сопствене одлуке одустане од примене тог колективног уговора, без обавезе да га примењује у наредном року од 6 месеци.

#14 Шта значи институт проширеног дејства колективног уговора?

Институт проширеног дејства колективног уговора претрпео је измене. Разлог за то треба потражити у недоследној примени из претходног периода, што је условило потребу за пооштравањем услова за увођење овог института. Оно што је новитет јесте чињеница да одлуку о проширеном дејству колективног уговора доноси Влада на предлог министарства из чије области је закључен колективни уговор. Социјално-економски савет даје мишљење које се вреднује приликом доношења одлуке. Оно што представља измену код услова за проширење дејства јесте проценат запослених на које треба да се примењује колективни уговор чије се дејство проширује. Уместо 30% потребно је да колективни уговор покрива више од 50% запослених у одређеној области како би Влада могла да донесе одлуку.

#15 Каква су искуства у доношењу колективних уговора у државним органима?

Посебан колективни уговор за државне органе („Сл. гласник РС", бр. 95/08, 86/11 и 95/13-УС) уређивао је начин остваривања права и дужности државних службеника и намештеника. Овај колективни уговор престао је да важи 19. новембра 2014. године.

Поред овог „кровног" колективног уговора који се односио на све запослене у државним органима, поједини органи, односно синдикати запослених закључивали су своје посебне колективне уговоре, који су се односили само на њих (на њихову област рада), попут Посебног колективног уговора за полицијске службенике, Посебног колективног уговора за социјалну заштиту у Републици Србији, Посебног колективног уговора за високо образовање и сл.

Ово је значајно јер су на тај начин синдикалне организације успевале да за период важења тих колективних уговора обезбеде већи обим права за своје колеге од оних предвиђених законима, па и Посебним колективним уговором за државне органе.

Нови банкарски поредак

Новија историја банкарства у Србији започиње након 2000. године кад је држава одлучила да угаси банке које су деценијама пословале на овим просторима и замени их страним банкама, односно домаћим банкама са страним капиталом и лиценцом. У неку руку, то је уједно био и сигнал да Србија постаје земља уређене регулативе, спремна да прими страни капитал тако да он може да допринесе убрзаном развоју земље и повећању животног стандарда. Ипак, уз неоспорно добре жеље, у пракси баш све и није било тако бајковито

У Србији тренутно послује 29 банака, а већи део њих је са страним капиталом. Осим најјаче Комерцијалне банке, домаће банке имају занемарљиво учешће у укупном „банкарском колачу", те нису могле на прави начин да парирају понудама и производима које нуде банке са страним капиталом, врло искусне у времену нових технологија, нових трендова, производа и услуга, и које су веома брзо узеле примат у привлачењу домаћих клијената.

С друге стране, након деценије изолације и живота у оквирима прилично ниског животног стандарда, **у грађанству расте жеља за бољим животом**, који за собом повлачи и „тренутно" бољи стандард, омогућавајући тиме и живот на кредит. Расте број новозапослених, долази до пораста личних примања и у складу с тим и потребе за обнављањем животне инфраструктуре, у виду покретних и непокретних добара.

Стране банке, ипак, не познају довољно тржиште на које су дошле и прво крећу са „испипавањем пулса", односно са одобравањем нешто мањих износа кредита, који с временом постају све већи, а палета производа и услуга знатно се шири. На тржиште долазе нови играчи који настоје да привуку што већи број нових корисника и креће право надметање. Оно се, испрва, огледало **у нижим каматним стопама**, а затим и у **либерализацији код одобравања кредита**, који се добијају све лакше и брже. Тако су у једном тренутку постојали кредити за чију је реализацију био потребан свега један радни дан.

Помало навикнути на она стара времена, кад су банке биле институције од поверења и вредне поштовања, **корисници често и не читају документа која потписују**, хрлећи у сусрет бољем животу уз нови аутомобил или стан купљен на кредит. Стандард расте, све је већи број продаваца аутомобила, грађевинарство цвета, све су бројније радње које продају белу технику, намештај, а туристичке агенције ничу готово на сваком ћошку. Јер, требало је надокнадити изгубљено у времену кризе, ратова и санкција.

Недуго затим долази 2009. година, у којој је, макар код нас, стигла **светска економска криза**, настала у Америци управо на горе описаним

Корисници често и не читају документа која потписују, хрлећи у сусрет бољем животу уз нови стан купљен на кредит.

У Србији се у овом тренутку води преко 1.000 појединачних спорова чији је основ повећавање камате у складу с променама пословне политике банке.

Дакле, ако је неко на плату од 50.000 динара подигао стамбени кредит с ратом од 25.000 динара (50% од плате), његова рата је данас изједначена с платом и износи негде око 50.000 динара.

Осим у Србији, валутна клаузула у CHF представља велики проблем и за земље у региону, као и за земље источне Европе. У Србији је пласирано око 20.000 ових кредита, у Хрватској око 100.000, док се у Мађарској тај број мери с неколико стотина хиљада. У свим овим земљама банке су се понашале врло слично, односно подизале су камате на ове кредите у тренуцима кад је вредност референтне стопе Либор падала.

У Србији се у овом тренутку води преко 1.000 појединачних спорова чији је основ повећавање камате у складу с променама пословне политике банке. До сада је донето пет правноснажних пресуда у корист клијената, чиме је судска пракса устаљена. Такође, донето је и преко 50 првостепених пресуда, 18 правноснажних на Суду части Привредне коморе Београда, а постигнуто је и неколико десетина поравнања, чиме су банке заправо признале незаконите радње.

Након свих ових успеха грађана на судовима у Србији, не желећи да остане нема, **НБС** је половином прошле године **донела две препоруке** којима се банкама сугерише да понуде олакшице у отплати CHF кредита (трогодишњи грејс период БАН01) и препоруку да врате новац од повећавања камате (БАН02). Мањи број банака су препоруку БАН02 прихватиле на одговарајући начин и обештетиле своје клијенте, док већина и даље води „роговску борбу" на суду, иако је све већи број правноснажних пресуда у корист клијената.

У складу с тим, **банкарско тржиште у Србији лагано постаје све уређеније и понашање банака се доводи у законске оквире**. Требало је времена и труда, а нарочито када се узме у обзир изостанак реакције регулаторних органа задужених за контролу банкарског пословања, законитост и спровођење одлука. Највећа заслуга за то је доношење секторских закона, попут Закона о заштити корисника финансијских услуга, али велика заслуга припада и судским пресудама које оштећени клијенти добијају у своју корист. Све то ће се сигурно одразити и на пословање банака које су халапљиво узимале више него што им и припада, а сада ће бити приморане да то врате уз затезне камате и судске трошкове.

Стога би се могло рећи да се **банкарски систем у Србији никада у својој историји није суочио са оваквим проблемом који је изазван управо понашањем самих банака**, а које су искористиле лакомисленост и незнање својих корисника ради наметања сумњивих, спорних и на крају потврђено незаконитих уговорних одредаба које су служиле за богаћење банке на штету клијената. Управо те клаузуле довеле су велики број дужника у немогућност редовног плаћања кредита, до великог броја заплењених некретнина, чија цена затим драстично пада, што се одражава на постојећа обезбеђења банака у кредитима који се редовно отплаћују и где банке опет имају непланиране трошкове резервисања. И тако у круг.

Како заштитити права у поступцима јавних набавки?

Важећи Закон о јавним набавкама покушао је да побољша заштиту права у поступцима јавних набавки, тако што је многа нова овлашћења доделио Републичкој комисији за заштиту права, како би се на бржи и једноставнији начин дошло до законитих одлука у овој правној области

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/12) поступак заштите права обезбеђује Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), а која је образована као самосталан и независан орган Републике Србије који штити права понуђача, подносилаца пријава или кандидата, односно свих других лица која имају правни интерес да закључе конкретан уговор о јавној набавци.

Заштита је обезбеђена и на ширем нивоу, тако да захтев за заштиту права могу поднети и Управа за јавне набавке, Државна ревизорска институција, јавни правобранилац и грађански надзорник.

У односу на старо законско решење које је било регулисано Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 116/08), Републичка комисија је добила **8 нових овлашћења**, а најважнија од њих настају **у оквиру следећих послова**:

- изрицања новчаних казни;
- подношења тужби суду за утврђивање ништавости уговора о јавним набавкама;
- поништавања уговора о јавној набавци;
- вођења првостепеног прекршајног поступка за прекршаје предвиђене Законом о јавним набавкама.

Из овога се може закључити да су **неки послови који су раније припадали судовима сада у надлежности Републичке комисије**.

Републичка комисија **има председника и шест чланова** које бира и разрешава Народна скупштина, на предлог одбора Народне скупштине надлежног за финансије, након спроведеног јавног конкурса. **За председника** Републичке комисије може бити бирано лице које испуњава услове потребне за избор судије основног суда, осим услова у вези с Правосудном академијом, и које има искуство од пет година у области јавних набавки. **За члана комисије** може бити бирано лице које испуњава услове потребне за избор судије основног суда, осим услова у вези с Правосудном академијом, и које има радно искуство од три године у области јавних набавки. За члана комисије може бити изабрано и лице које има високо образовање из области правних, економских или техничких наука на студијама другог степена,

Осим у већима, Републичка комисија ради и на општим седницама које, по потреби, сазива председник на захтев четири члана Републичке комисије.

Републичка комисија је важећим Законом о јавним набавкама **први пут добила овлашћења да води прекршајни поступак у првом степену**, односно да изриче новчане казне.

Уколико је захтев за заштиту права потпун, благовремен и поднело га активно легитимисано лице, Републичка комисија доноси решење којим усваја захтев за заштиту права. Она, у целини или делимично, поништава поступак јавне набавке, уколико је захтев за заштиту права основан или одбија захтев за заштиту права као неоснован.

Републичка комисија одлучује у границама поднетог захтева за заштиту права и дужна је да се изјасни о свим наводима подносиоца захтева, **као и о повредама за које подносилац захтева није знао**. Она по службеној дужности испитује и да ли постоји основ за примену одређеног поступка јавне набавке. Републичка комисија је овлашћена да изводи доказе који ће јој помоћи при доношењу правилне и законите одлуке.

Када усвоји захтев за заштиту права, Републичка комисија својим решењем најчешће даје инструкције наручиоцу да понови фазу стручне оцене понуда, те да донесе нови извештај и нову одлуку у оспореном поступку. Законски рок за поступање по налозима из решења Републичке комисије за наручиоца је најдуже двадесет пет дана од дана пријема одлуке, што је за пет дана краће од претходног законског решења. У самом решењу, Републичка комисија може одредити и краћи рок од наведеног.

Републичка комисија има много дуже рокове за одлучивање од наручиоца и они износе двадесет дана од дана пријема уредног захтева за заштиту права, односно најкасније у року од тридесет дана од дана подношења захтева за заштиту права.

Против одлуке Републичке комисије не може се уложити жалба, али се може покренути управни спор. Управни спор се покреће тужбом у року од тридесет дана од дана пријема одлуке Републичке комисије пред Управним судом. Управни спор се може покренути и уколико Републичка комисија не донесе никакву одлуку у роковима прописаним Законом о јавним набавкама. Покретање управног спора, међутим, не одлаже извршење одлуке Републичке комисије.

Поред заштите права, Републичка комисија је важећим Законом о јавним набавкама **први пут добила овлашћења да води прекршајни поступак у првом степену**, односно да изриче новчане казне. То ће, међутим, делимично обезбедити централизовану казнену евиденцију прекршаја предвиђених Законом о јавним набавкама, а паралелно с тим и даље ће постојати судска евиденција прекршаја по основу Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 и 108/13) који ће се и даље водити одвојено. Осим тога, треба истаћи да је застарелост вођења прекршајног поступка дужа него што то предвиђа Закон о прекршајима („Сл. гласник РС”, бр. 56/13), јер је она прописана самим Законом о јавним набавкама и она наступа протеком три године од дана учињеног прекршаја.

Имајући све наведено у виду, јасно је да је важећи Закон о јавним набавкама покушао да побољша заштиту права у поступцима јавних набавки, тако што је многа нова овлашћења доделио Републичкој комисији за заштиту права, како би се на бржи и једноставнији начин дошло до законитих одлука у овој правној области.

Додатне текстове
прочитајте на
www.legeartis.rs

Финансијско управљање и контрола

Појам и концепт интерне финансијске контроле у јавном сектору разрадила је Европска комисија као помоћ у разумевању, спровођењем добро развијених и делотворних контролних система током поступка приступања Европској унији. Циљ система је осигурати да се јавним средствима (националним и оним Европске уније) ефикасно управља и да се она контролишу

На основу Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13 и 142/14), Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору („Сл. гласник РС”, бр. 61/09), Плана активности у вези са развојем интерне финансијске контроле у јавном сектору и Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Сл. гласник РС”, бр. 99/2011) **успостављање Система за финансијско управљање и контролу обавезно је у свим организационим јединицама јавног сектора**.

Директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа која је основала Република Србија, односно локалне власти, правна лица основана од тих јавних предузећа, односно правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, као и друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода, **успостављају финансијско управљање и контролу као интегрисани систем интерне контроле**, који се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће своје циљеве остварити.

Контрола трошења јавних расхода врши се успостављањем система финансијског управљања и контроле и кроз прилагођавање регулативе наше земље регулативи развијених земаља, посебно ради испуњења услова за улазак у Европску унију. Појам и концепт интерне финансијске контроле у јавном сектору разрадила је Европска комисија као помоћ у разумевању, спровођењем добро развијених и делотворних контролних система током поступка приступања Европској унији. Циљ система је осигурати да се јавним средствима (националним и оним Европске уније) ефикасно управља и да се она контролишу.

Надзор над трошењем јавних расхода представља активност усмерену на смањење трошкова функционисања органа државе, а врши се кроз контролу, инспекцију и државну ревизију. Контроле су свакодневни континуирани надзор у оквиру државне управе, а имају најчешће интерни карактер и раде се *ex ante*. Инспекције су накнадне екстерне контроле државних органа који свој посао обављају након извршених трошења јавних средстава, значи *ex post*.

Државна ревизија је орган који има функцију праћења јавних расхода, давања препорука како да се отклоне учињене неправилности, као и оцењивање сврсисходности утрошака јавних средстава ради постизања економичности, ефикасности и ефективности државних институција.

У свим процесима из буџетског циклуса потребно је повећати транспарентност.

појединачних активности и њиховог одобрења.

Нарочито је важно да су све одлуке и њихова реализација адекватно документоване, да се исплате заснивају на веродостојној документацији, да је материјално-финансијска документација правилно обрађена (да су назначени сви елементи потребни за евиденцију, да је видљива веза с уговорима, наруџбеницама, захтевима, ознаке позиција из финансијског плана, рачуна контног плана, шифре програма, пројеката и сл.). Осим тога, важно је да документација садржи све потребне потписе, ко је поднео захтев, ко је одобрио, ко контролисао, ко извршио исплату и сл.

Уређен систем финансијског управљања и контрола захтева постојање писане, односно документоване процедуре.

Нарочито су важне јасне процедуре везане за процесе из буџетског циклуса, процес стратешког планирања, израде финансијског плана, реализације финансијског плана укључујући и процес уговарања и набавке, рачуноводствене процесе у смислу обраде материјално-финансијске документације, евиденције и система извештавања.

У наведене процесе укључен је велики број организационих јединица, а захваљујући интерним писаним процедурама омогућава се информисаност учесника у тим процесима о томе шта они треба да раде, која овлашћења и одговорности имају, које контролне поступке треба да спроводе.

Осим уређења процеса из буџетског циклуса, потребно је уредити кључне процесе који доприносе остварењу стратешких циљева корисника буџета, а који се одвијају у организационим јединицама.

Надлежни руководиоци требало би да документују процесе из своје надлежности на основу процене ризика. Руководиоци ће на основу процене ризичности пословних процеса одредити које процесе је потребно детаљније уредити. На пример, процеси који изазивају значајнији финансијски резултат, сложенији процеси, значајнији процеси који нису подржани информатичким системима и сл.

Кључни пословни процеси могу се документовати на више начина:

- писаним упутствима, процедурама, односно доношењем интерних аката који укључују правилнике, смернице, упутства и сл.;
- информатизацијом пословних система и процеса;
- израдом књиге/мапе пословних процеса.

У свим процесима из буџетског циклуса потребно је повећати степен транспарентности, постепено у њима обухватити, односно регулисати одговарајућим интерним актима.

Основна начела интерне контроле заснивају се на добро успостављеним организационим техникама и праксама. Оне су изведене из начина на који руководство управља неком активношћу, програмом и пројектом, а укључене су у управљачки процес.

Министарство финансија, као орган извршне власти у Републици Србији, надлежно је за координацију успостављања и развоја система интерне финансијске контроле у јавном сектору. Централна јединица за хармонизацију, као засебни организациони део који развија и усмерава процес интерне финансијске контроле, поред осталих, одговорна је за успостављање стандарда интерне контроле и интерне ревизије и осигурава да ће се ти стандарди одржавати на одговарајућем нивоу.

Коначна одговорност за успостављање и развој система интерне финансијске контроле, међутим, лежи на руководиоцима буџетских корисника и другим вишим руководиоцима који се сматрају одговорним за функционисање органа јавне (државне) управе.

Пореска контрола и застарелост у пореском праву

Како је уређена застарелост у пореском праву и који је то период који Пореска управа може проверавати у својим пореским контролама – једно је од питања која увек завређују пажњу пореских обвезника и на које ћемо настојати да одговоримо у овом тексту

Имајући у виду специфичност рачунања рокова застарелости у пореском праву, као и, донедавно, различит третман пореских обавеза по основу доприноса за обавезно социјално осигурање, у овом тексту доносимо општа правила о застарелости и контроли у складу са пореским прописима, уз детаљан осврт на начин спровођења пореске контроле.

Појам пореске контроле

Према Закону о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/2002, 84/2002 – испр., 23/2003 – испр., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 – др. закон, 62/2006 – др. закон, 63/2006 – испр. др. закона, 61/2007, 20/2009, 72/2009 – др. закон, 53/2010, 101/2011, 2/2012 – испр., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 и 105/2014, у даљем тексту: Закон), Пореска управа, поред осталог, води првостепени и другостепени порески поступак, открива пореска кривична дела и прекршаје и њихове извршиоце, те подноси надлежном прекршајном суду захтеве за покретање прекршајног поступка за пореске прекршаје, издаје прекршајне налоге за одређене прекршаје и обавља друге послове који су прописани у Закону.

У оквиру обављања Законом поверених послова, **пореска управа спроводи и пореске контроле на основу годишњег или ванредног плана**. Наведени планови нису произвољни и неопходно је да буду засновани на објективној оцени пореског значаја и пореског ризика за спровођење контроле. То значи да је при утврђивању годишњег или ванредног плана обавезно извршити процену утицаја пореске контроле на ефикасност наплате пореза у оквиру одређених делатности.

Сâм појам пореске контроле прописан је у Закону. Наиме, **пореска контрола представља поступак провере и утврђивања законитости и правилности испуњавања пореске обавезе, а који обавља Пореска управа**. Према начелу поступања у доброј вери, учесталост и трајање пореске контроле неопходно је ограничити на нужну меру.

Закон разликује **3 врсте пореске контроле**:
1) канцеларијску контролу;
2) теренску контролу, и
3) радње у циљу откривања пореских кривичних дела.

Канцеларијска контрола

Канцеларијска контрола је контрола података, које је исказао порески обвезник у пореској пријави, пореском билансу, ра-

НАПОМЕНА АУТОРА #1
Налог за теренску контролу се, у складу са Законом, доставља пореском обвезнику непосредно пре почетка контроле. У случају ванредне контроле, контроле мењачког пословања, контроле приређивања игара на срећу и контроле евидентирања промета преко фискалних каса, поступак теренске контроле отпочиње без достављања налога за теренску контролу пореском обвезнику.

управног спора до правноснажности судске одлуке, и
2) за време кад је другим законом прописано да порески поступак не може отпочети, односно да се започети порески поступак прекида.

Право на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања, међутим, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити. Након истека овог рока, пореска управа по службеној дужности доноси решење о престанку пореске обавезе.

Уместо закључка

Узимајући у обзир све наведено, Пореска управа у поступку контроле има право да проверава пословање, односно податке од значаја за утврђивање пореске обавезе и да утврди неправилности и евентуалну пореску обавезу **у периоду који је дужи од пет календарских година**. Сходно томе, а према анализираним одредбама Закона, право Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања за све пореске облике за које је рок застарелости почео да тече 1. јануара 2011. године застарева тек 31. децембра 2015. године.

Имајући то у виду, а у циљу избегавања високих законских казни, као и економске штете коју порески обвезници могу сносити услед погрешне примене пореских прописа, неопходно је **врло пажљиво и студиозно приступити испуњавању пореских обавеза**. Наиме, треба знати да само једна грешка приликом оцене релевантног чињеничног стања и примене пореских прописа може довести до тога да се у поступку пореске контроле која наступи и након више од пет година изрекне казна у складу са пореским прописима.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

- Правилник о документацији која се прилаже у поступку регистрације медија у Регистар медија, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 126/2014 од 19. 11. 2014. године

– ступио је на снагу 27. новембра 2014, а примењује се од 13. фебруара 2015. године

- Уредба о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 27/96 од 15. 6. 1996. године

– престаје да важи 28. фебруара 2015. године

- Закон о планирању и изградњи, „Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 – Одлука УС РС, ИУз број 74/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – Одлука УС РС број ИУз-233/2009, 50/2013 – Одлука УС РС број ИУз-295/2009, 98/2013 – Одлука УС РС број ИУз-68/2013, 132/2014 и 145/2014

– одредбе члана 8, члана 8б, члана 8д, члана 8ђ, чл. 97, 98. и члана 211а овог закона примењују се од 1. марта 2015. године

15. ФЕБРУАР	● Достављање евиденција о издатим, искоришћеним, оштећеним и неискоришћеним маркицама за цигарете, односно алкохолна пића увезене у претходном месецу ● Месечна аконтација пореза на добит правних лица ● Порез на паушални приход од самосталне делатности, као и порез на приход од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге ● Обавеза произвођача фискалних каса да депонује средства на рок од две године у висини од 5% од малопродајне цене сваке фискализоване фискалне касе ● Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца
18. ФЕБРУАР	● Обавеза произвођача фискалних каса да Пореској управи – Централа достави кумулативне податке о броју фискализованих фискалних каса по типу и моделу, њиховим малопродајним ценама и износу депонованих средстава
20. ФЕБРУАР	● Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор, подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног, односно стамбеног простора – на Обрасцу РЕФ-Г (најраније 20. јануара)
28. ФЕБРУАР	● Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада ● Плаћање акцизе за прву половину фебруара 2015. године
СВАКОДНЕВНО	● Банка обавештава Пореску управу о правним и физичким лицима која обављају делатност о свим исплатама готовог новца у складу са чланом 35. ст. 1. Закона о платном промету и чланом 48. ст. 1. тач. 8) Закона о банкама

Рачунање рокова

Према члану 91. ст. 2. Закона о општем управном поступку, ако последњи дан рока пада у недељу или на дан државног празника или у неки други дан кад орган пред којим треба предузети радњу не ради, рок истиче истеком првог наредног дана.

Разлучни поверилац у случају банкротства дужника – други део

У другом делу текста о разлучним повериоцима, који објављујемо у овом издању часописа, говоримо о остварењу права разлучних поверилаца, продаји имовине стечајног дужника и продаји стечајног дужника као правног лица, уз неколико илустративних примера из судске праксе

Поступак остварења права разлучних поверилаца дефинише се одредбама чланова 111, 90. и 107. Закона о стечају.

Одредбама члана 111. Закона о стечају регулисано је пријављивање потраживања у оквиру поглавља којим се регулише утврђивање потраживања. Предвиђено је да повериоци подносе пријаве потраживања писмено стечајном суду. При регулисању садржине наведене пријаве назначено је да она мора садржати:

1) назив, односно име и седиште, односно пребивалиште повериоца с контакт адресом;

2) матични број правног лица, односно јединствени матични број грађана за физичка лица;

3) број пословног или текућег рачуна;

4) правни основ потраживања;

5) износ потраживања и то посебно износ главног потраживања са обрачунатом каматом;

6) ствар на коју је поверилац стекао разлучно право уколико се ради о обезбеђеном потраживању и износ његовог потраживања који није обезбеђен ако његово потраживање није у целини обезбеђено;

7) одређени захтев повериоца сходно одредбама о садржини тужбе Закона којим се уређује парнични поступак.

Изменама Закона о стечају уведена је обавеза повериоца да у пријави наведе и да ли постоје јемци за обавезу стечајног дужника, као и да о поднетој пријави благовремено обавести јемца. Поверилац је дужан и да стечајног управника обавести о свакој наплати потраживања од јемца, у року од 8 дана од извршене наплате (члан 111. ст. 5. Закона о стечају).

И повериоци који према стечајном дужнику имају потраживање које је обезбеђено разлучним правом на његовој имовини, морају пријавити своја потраживања. Разлучни поверилац у пријави треба да наведе висину и основ свог потраживања, као и захтев за његово признање, те захтев за признање разлучног права, као и ствар на којој тражи да му се разлучно право призна. У наведеној пријави потраживања, поверилац је дужан да пријави укупно новчано потраживање према стечајном дужнику, као и висину свог обезбеђења, те ако постоји део износа потраживања који није обезбеђен, односно ако његово потраживање није обезбеђено у целини, посебно нагласи који износ по основу необезбеђеног потраживања пријављује.

Иако Закон о изменама и допунама Закона о стечају није предвидео да се уз пријаву мора доставити и процена овлашћеног стручног лица о вредности имовине која представља предмет разлучног права, у смислу члана 35. Закона, мишљења сам да је то потребно, да би стечајни органи могли да утврде за који је део подносилац пријаве разлучни поверилац, а за који је износ стечајни.

Ово је значајно да би надлежни стечајни органи, при

да предлаже повољније намирење.

Предвиђен је и поступак по таквом предлогу повериоца, па и посебно ангажовање, односно обавеза стечајног судије да размотри наведени предлог, разматрајући суштински да ли се њим умањује могућност остварења права разлучних поверилаца и тиме доводи у опасност могућност његовог намирења. Закон је прописао обавезу стечајног судије да закључком одлучи о предлогу разлучног повериоца, а у случају да га усвоји, дата је могућност и право стечајном судији да наложи стечајном управнику предузимање неке од цитираних мера, све у циљу заштите разлучних поверилаца. Стечајни судија ће сâм одлучити која је мера одговарајућа и потребна да се у довољној мери разлучни поверилац заштити од могућег умањења његових права, а да се ни на који начин не заустави, односно, не успори поступак продаје, али могуће је и да се управо због мере заштите разлучних поверилаца, одложи сама продаја стечајног дужника као правног лица.

Регулишући последице продаје стечајног дужника као правног лица, члан 136. Закона о стечају изричито предвиђа да се стечајни поступак у односу на стечајног дужника обуставља, а наставља према стечајној маси, коју представљају средства добијена продајом стечајног дужника као правног лица.

Посебно је назначено да уговор о продаји стечајног дужника као правног лица мора садржати одредбу да имовина стечајног дужника која није била предмет процене из члана 135. ст. 2. улази у стечајну масу, чиме је искључена раније примећена могућност злоупотребе и прикривања делова имовине самог стечајног дужника.

Закон дефинише положај разлучних поверилаца тако што предвиђа да они који су имали разлучно право на било ком делу имовине стечајног дужника имају право приоритета у деоби средстава остварених продајом, према рангу приоритета, који су стекли у складу са Законом, а сразмерно процењеном учешћу вредности имовине која је предмет разлучног права у односу на процењену вредност правног лица.

У складу са општим одредбама којима се регулише намирење разлучних поверилаца, стечајни управник ће у року од пет дана од пријема средстава добијених на име цене стечајног дужника продатог као правног лица, исплатити разлучне повериоце. При том мора водити рачуна о висини средстава која су добијена на име вредности разлучним правом оптерећене ствари, као и о рангу приоритета, с обзиром на то да се неретко дешава да је на истој ствари уписано више поверилаца приоритетног намирења с различитим рангом приоритета.

Поступањем на наведени начин и у означеном року (исплатом средстава у року од 5 дана) према разлучним повериоцима, они остварују своја права, а стечајни судија решењем, поступајући у складу и са одредбама члана 133. Закона о стечају, констатује да је продаја извршена, да су разлучни повериоци исплаћени, те да ће по правноснажности наведеног решења одговарајући регистри извршити упис права својине купца на имовини, односно у конкретној ситуацији капиталу правног лица (јер је управо он предмет продаје), а да се бришу терети уписани пре извршене продаје. Тако купац правног лица постаје власник капитала наведеног правног лица које је ослобођено свих обавеза, а чија је имовина ослобођена и свих раније уписаних терета.

По намирењу разлучних поверилаца на описани начин, после извршене продаје имовине, дела имовине или стечајног дужника као правног лица, разлучни повериоци заправо престају да буду учесници у поступку стечаја, осим у ситуацији у којој на наведени начин нису наплатили своја потраживања у целости.

Ако реализацијом разлучних права на описани начин нису у целости наплатили своја потраживања, преостали износ потраживања наплатиће као стечајни повериоци у одговарајућем исплатном реду и у оној мери у којој буде дозвољавала висина деобне масе.

Иступање из друштва са ограниченом одговорношћу

Као један од могућих разлога за престанак својства члана друштва, иступање из друштва има два основна модалитета: иступање без потраживања накнаде за удео и иступање из оправданог разлога. Интересантно је да поступак за први од њих законски уопште није прописан. У овом тексту сазнајте како изгледа примена овог института у пракси

Заједнички предузетнички дух, пословна идеја или каткад нужда, неки су од разлога који доводе до удруживања лица у заједнички пројекат – оснивање или куповину фирме тј. друштва које ће обављати привредну активност. Најчешће је то друштво са ограниченом одговорношћу, као најзаступљенија правна форма привредног друштва.

И док се послови одвијају по плану, а односи међу власницима функционишу, обично се и не помишља на начине на које се може испловити из предузетничких вода. Шта се, међутим, догађа кад се ова равнотежа наруши? Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011 и 83/2014 – др. закон, у даљем тексту: Закон) покушао је да испрати разлоге за престанак својства члана, па је тако, у члану 186, Закон предвидео **следеће разлоге за престанак својства члана**:

1) смрт, ако је члан физичко лице, односно брисање из одговарајућег регистра, ако је члан правно лице;
2) иступање из друштва;
3) искључење из друштва;
4) пренос целокупног удела;
5) повлачење и поништење целокупног удела.

Најчешћи и можда најједноставнији начин престанка својства члана, свакако је пренос удела – било на неког од постојећих чланова друштва било на треће лице. У пракси се о томе иначе доста зна – потребно је сачинити уговор о преносу удела, дефинисати права и обавезе уговорних страна, извршити оверу потписа код надлежног органа, поднети пријаву Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: Регистар) и сачекати доношење решења о брисању из Регистра, чиме својство члана преносиоцу удела коначно престаје.

Смрт физичког лица, односно престанак правног, посебни су основи престанка својства члана који доводе до брисања ових лица из Регистра и уписа њихових правних следбеника и то на основу правноснажног решења о наслеђивању физичког лица, односно одговарајућег доказа о идентитету правног следбеника брисаног правног лица, али се овим основима, као ни повлачењем и поништењем удела, овога пута нећемо посебно бавити.

Нећемо се бавити ни искључењем члана друштва, будући да је о овом основу престанка својства члана већ било речи у једном од претходних бројева нашег часописа (видети јануарско издање из 2013. године).

Најзад, долазимо да окоснице нашег текста – иступања из друштва, које има два основна модалитета: иступање без потраживања накнаде за удео и иступање из оправданог разлога. Како то изгледа у пракси?

Иступање из друштва има 2 основна облика.

ИЗЈАВА О ИСТУПАЊУ ИЗ ДРУШТВА

На основу одредаба члана 187. Закона о привредним друштвима, изјављујем да желим да иступим из привредног друштва БОНУС ДОО БЕОГРАД, регистарски број 12345678.

Изјављујем да за свој удео, који би по мом иступању припао друштву, **не потражујем никакву накнаду**.

Такође изјављујем да сам све своје обавезе на уплату, односно унос капитала извршио, те да према мом сазнању, немам неизмирених обавеза према друштву, да сам испоштовао/ла све посебне дужности које као члан имам према друштву, као и да друштво услед мог иступања неће претрпети никакву штету.

Молим скупштину друштва да у року одређеном Законом донесе одлуку о мом иступању и да ме о одлуци обавести, како би могло да буде спроведено одговарајуће брисање код надлежног регистарског органа.

Члан друштва

_____

Петар Петровић
Булевар револуције 100, Београд

средствима резерви из којих се може извршити исплата накнаде члану друштва који иступа – што је битно ограничење; ако не располаже овим средствима, а изврши исплату, радило би се о недозвољеном плаћању;

2) средстава остварених продајом сопственог удела друштва стеченог иступањем тог члана друштва.

До потпуне исплате накнаде удела члану који је иступио из друштва, **друштво не може делити добит својим члановима и дужно је да сву остварену добит распоређује у резерве за исплату** и да сва средства друштва користи искључиво за исплату те накнаде.

Из овако ригидно постављених услова за иступање, произлази да овај начин и није баш претерано привлачан. Нарочито ако се има у виду норма према којој се захтев може само у целини усвојити или у целини одбити. Из тог разлога, може се претпоставити да ће најчешћи одговор скупштине друштва на захтев за иступање бити негативан, па ће члан који жели да иступи бити принуђен на подношење тужбе суду у складу са чланом 192. Закона. Овим се практичан значај института иступања из оправданог разлога битно релативизује, јер се реализација основног циља – престанак својства члана, поново враћа на пут којим се у пракси ређе иде.

Шта то мучи... ученике и запослене у основној и средњој школи?

Ученици, баш као и запослени, у основној и средњој школи имају бројне дилеме у вези с применом законских прописа из области образовања и васпитања. Овај текст само је још један у низу, надамо се, успешних покушаја да разрешимо оне најчешће међу њима

УЧЕНИЦИ У ОСНОВНОЈ И СРЕДЊОЈ ШКОЛИ

#1 Ученик је завршио пети разред у једној школи у којој је изучавао руски језик (обавезни изборни предмет за ученике од петог до осмог разреда). Почетком ове школске године (2014/2015), уписао се у другу школу, у шести разред, у којој се од петог разреда учи француски језик. На захтев родитеља, ученик од шестог разреда (уместо руског језика) изучава француски, као обавезни изборни предмет. Школа у коју се уписао организовала му је полагање разредног испита из француског језика за пети разред, који је ученик положио, тако да је даље наставио да похађа часове француског језика. Да ли је школа у обавези да том ученику изда ново сведочанство о завршеном петом разреду, с положеним француским језиком, иако ученик (у то време, у петом разреду) није био ученик те школе?

Правилником о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник", бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010 – др. правилник, 3/2011 – др. правилник, 1/2013 и 4/2013) утврђено је да је обавезни изборни предмет за ученике од петог до осмог разреда у основној школи, између осталих, страни језик који ученик бира с листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

Одредбама члана 73. Закона о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС", број 55/2013, у даљем тексту: Закон) прописано је да ученик може да полаже испит из страног језика који није изучавао у школи, а по прописаном наставном програму за одређени разред, о чему школа ученику издаје одговарајуће уверење о положеном испиту.

Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи („Сл. гласник РС", бр. 55/2006, 51/2007, 67/2008, 39/2011, 82/2012 и 8/2013, у даљем тексту: Правилник), прописује да Школа води евиденцију о полагању испита ученика, између осталих, записник о полагању испита из страног језика, на Обрасцу бр. 9, у облику листа величине 21 x 29,5 cm, на 80-грамској хартији, а када се штампа и издаје двојезично исте је величине (члан 7) и да издаје ученику уверење о положеном испиту из страног језика за сваки разред, на Обрасцу бр. 19, у облику листа величине 21 x 29,5 cm, на 100-грамској хартији, на светложутој подлози, а када се

Вођење дисциплинског поступка застарева у року од 6 месеци од дана покретања.

наставника, васпитача и стручног сарадника може да обавља:
1) приправник;
2) лице које испуњава услове за наставника, васпитача и стручног сарадника, с радним стажом стеченим ван установе, под условима и на начин утврђеним за приправнике;
3) лице које је засновало радни однос на одређено време ради замене одсутног запосленог;
4) сарадник у предшколској установи;
5) педагошки асистент и помоћни наставник.

Важно је напоменути да је одредбама Закона, у члану 122. ст. 4, прописано да послове наставника, васпитача и стручног сарадника без лиценце може да обавља: приправник, лице које испуњава услове за наставника, васпитача и стручног сарадника, с радним стажом стеченим ван установе, под условима и на начин утврђеним за приправнике и лице које је засновало радни однос на одређено време ради замене одсутног запосленог, најдуже две године од дана заснивања радног односа у установи.

Одредбама члана 123. ст. 8. и 9. Закона прописано је да приправник који савлада програм увођења у посао наставника, васпитача и стручног сарадника има право на полагање испита за лиценцу после навршених годину дана рада, а да приправнику у радном односу на неодређено време, који у року од две године од дана заснивања радног односа не положи испит за лиценцу – престаје радни однос. Приправнику у радном односу на одређено време својство приправника престаје након положеног испита за лиценцу, а радни однос истеком времена на које је примљен у радни однос.

Правилником о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС”, бр. 22/2005 и 51/2008, у даљем тексту: Правилник) уређује се, између осталог, начин стицања лиценце за наставника, васпитача и стручних сарадника.

Према одредбама наведеног Правилника, испит за лиценцу полаже се у Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (даље: Министарство), пред комисијом коју образује министар (члан 14. ст. 1. Правилника).

Установа подноси захтев Министарству за одобравање полагања испита за лиценцу после истека приправничког стажа и савладаног програма, уз сагласност приправника (члан 15. ст. 1. Правилника).

Ако кандидат испуњава услове за полагање испита за лиценцу, Министарство доставља установи обавештење о полагању испита за лиценцу – времену, месту, разреду, васпитној групи, предмету, односно области и то најкасније 15 дана пре дана одређеног за полагање испита (члан 15. ст. 4. Правилника).

Сходно наведеном, имајући у виду чињеницу да одредбама Закона и Правилника није прописано поступање установе у ситуацији када је установа благовремено поднела захтев Министарству за одобравање полагања испита за лиценцу за приправника, а исти је после четири године позван да пред комисијом Министарства полаже испит за лиценцу, мишљења смо да је приправник могао да обавља послове наставника, васпитача и стручног сарадника без лиценце најдуже две године од дана заснивања радног односа у установи, односно приправнику у радном односу на неодређено време, који у року од две године од дана заснивања радног односа није положио испит за лиценцу – требало је да престане радни однос у установи.

С обзиром на то да конкретном приправнику није престао радни однос у Законом прописаном року, мишљења смо да би истом требало омогућити да пред комисијом Министарства обави полагање испита за лиценцу.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора на њих имају искључиво претплатници на наш часопис

ОБРАЗОВАЊЕ

П: *Да ли лице које је члан надзорног одбора Народне библиотеке „Радоје Домановић" у Великој Плани може бити предложено и именовано за члана Школског одбора Школе?*

О: Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013, у даљем тексту: Закон), у члану 54. ст. 11. прописује да за члана органа управљања не може да буде предложено ни именовано лице:

1) које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца или које је осуђено за: кривично дело насиље у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскрвњење; за кривично дело примање мита или давање мита; за кривично дело из групе кривичних дела против полне слободе, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, ни лице за које је, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање;

2) које би могло да заступа интересе више структура, осим чланова синдиката;

3) чији су послови, дужност или функција неспојиви са обављањем послова у органу управљања;

4) које је већ именовано за члана органа управљања друге установе;

5) које је изабрано за директора друге установе;

6) у другим случајевима, утврђеним законом.

У смислу Закона о основама система образовања и васпитања, из наведеног члана 54. ст. 11. тач. 6) „други случајеви, утврђени законом", могли би да буду, на пример, случајеви утврђени Законом о локалној самоуправи („Сл. гласник РС", бр. 129/2007), Законом о агенцији за борбу против корупције („Сл. гласник РС", бр. 97/2008, 53/2010 и 66/2011 – одлука УС РС, 67/2013 – Одлука УС РС и 112/2013 – Аутентично тумачење од 17. 12. 2013. године).

Одредбама члана 28. Закона о агенцији за борбу против корупције, уређује се:

- функционер може да врши само једну јавну функцију, осим ако је законом и другим прописом обавезан да врши више јавних функција;
- изузетно, функционер може да врши другу јавну функцију, на основу сагласности Агенције за борбу против корупције (даље Агенција);
- функционер изабран на јавну функцију непосредно од грађана може, без сагласности Агенције, да врши више јавних функција на које се бира непосредно од грађана, осим у случајевима неспојивости утврђених Уставом;
- функционер који је изабран, постављен или именован на другу јавну функцију и који намерава да више функција врши истовремено, дужан је да у року од три дана од дана избора, постављења или именовања затражи сагласност Агенције, уз захтев, функционер доставља и прибављено позитивно мишљење органа који га је изабрао, поставио или именовао на јавну функцију, а

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**68.739 × 2 = 137.478**)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**68.739 × 2 = 137.478** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **18.060** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.612** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.168** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07 и 84/2014)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 21/2014)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, **687.390** дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

6–7. ФЕБРУАР 2015.	**Стручни скуп: Избегавање међународног двоструког опорезивања** Привредна комора Београда
9–12. ФЕБРУАР 2015.	**Припремна настава за полагање стручног испита за посредника у промету и закупу непокретности** Регионална привредна комора Нови Сад
12–13. ФЕБРУАР 2015.	**Дводневни специјалистички семинар Употреба друштвених мрежа у пословне сврхе** Привредна комора Србије
20. ФЕБРУАР 2015.	**Једнодневни семинар Упознајте ваше клијенте како бисте побољшали продају** Привредна комора Србије
20–21. ФЕБРУАР 2015.	**Стручни скуп: Трансферне цене** Привредна комора Београда
20, 21, 27, 28. ФЕБРУАР И 6, 7, 13, 14. МАРТ 2015.	**Осмодневни специјалистички семинар: Корпоративно управљање за чланове управе привредног друштва** Привредна комора Србије

Корисни правни акти

Одлука о покретању поступка процене ризика на радном месту и радној околини

На основу члана 13. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС”, бр. 101/2005), чл. 17, 18. и 19. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини („Сл. гласник РС”, бр. 72/2006, 84/2006, 30/2010) и одредаба оснивачког акта друштва _____ (*назив и седиште послодавца*) _____ (*орган који доноси одлуку*) дана _____ године, доносим

ОДЛУКУ
о покретању поступка процене ризика на радном месту и радној околини

Члан 1.

Овом одлуком покреће се поступак процене ризика настанка повреда на раду или оштећења здравља, односно обољења запосленог на радном месту и у радној околини.

Члан 2.

Поступак процене ризика покреће се ради отклањања опасности и штетности на радном месту и у радној околини, односно ради отклањања или смањења ризика, у обиму којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог, све у циљу побољшања безбедности и здравља на раду.

Члан 3.

Поступак процене ризика покреће се и обавља у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС”, бр. 101/2005 – у даљем тексту: Закон), Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Сл. гласник РС”, бр. 72/2006, 84/2006 и 30/2010 – у даљем тексту: Правилник) и другим прописима.

Члан 4.

Поступком процене треба утврдити могуће врсте опасности и штетности на радном месту у радној околини, извршити процену ризика од настанка повреда на раду или оштећења здравља, односно обољења запосленог на радном месту и у радној околини, утврдити начине и мере за њихово отклањање, односно смањивање ризика.

наставак на следећој страни

Захтев за паушално опорезивање

Министарство финансија
Пореска управа
Филијала _____

ЗАХТЕВ ЗА ПАУШАЛНО ОПОРЕЗИВАЊЕ

У складу са одредбама члана 40. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01, 80/02 – др. закон, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка), подносим захтев за паушално опорезивање у _____ години, јер би ми вођење пословних књига отежало обављање делатности, с обзиром на околности у којима обављам делатност, и то:

1. Обављам делатност _____ – (*доказ у прилогу*) (*Напомена: Навести делатност са шифром, у складу са Уредбом о Класификацији делатности („Сл. гласник РС”, бр. 54/10)*),

2. У делатност коју обављам нису вршила улагања друга лица,

3. Укупан промет од _____ до _____ године, износио је _____ динара (*доказ у прилогу*),

4. Радња у којој обављам делатност није на прометном месту, јер се налази у дворишној згради,

5. Делатност обављам у пословном простору површине _____ m^2, што није довољно за успешно обављање делатности,

6. Стар сам _____ година и инвалид сам _____ категорије (доказ у прилогу),

7. Не запошљавам раднике и не ангажујем чланове породичног домаћинства за обављање делатности,

8. Делатност обављам са минималним средствима за рад, која спадају у категорију ситног инвентара.

У _____ дана _____ године Подносилац захтева

_____

Напомена редакције:
Захтев за паушално опорезивање може се поднети надлежном пореском органу до 30. новембра текуће године за наредну годину, односно у року од 15 дана од дана уписа у регистар надлежног органа, односно у року од 15 дана од дана пријема акта надлежног пореског органа којим се потврђује брисање из евиденције за порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

S NAMA NEMA LUTANJA

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ